ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Херсонського
державного університету
від 03.11.2026 № 619-Д

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Попередні редакції Положення

версію 1 документа затверджено та введено в дію наказом Херсонського державного університету від 06.12.2017 № 831-Д

1. СТРАТЕГІЯ ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Наявність у Херсонському державному університеті (далі - Університет) внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі – Система) визначається такими нормативними документами:

– Законом України «Про освіту»,
– Законом України «Про вищу освіту»,
– Законом України «Про академічну доброчесність»,
– Статутом Херсонського державного університету,
– іншими інституційними документами Університету.

Система забезпечення якості освіти ґрунтується на:

– Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG),
– національних стандартах вищої освіти
– критеріях оцінювання якості освітніх програм Національного агенства із забезпечення якості вищої освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті розроблена та реалізується на основі таких принципів:

– відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
– автономії та відповідальності Університету за якість освітньої та наукової діяльності;
– процесного та системного підходів, що передбачають управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
– постійного моніторингу та вдосконалення освітніх програм на основі аналізу даних;
– студентоцентрованого навчання та залучення здобувачів, роботодавців і науково-педагогічних працівників до процедур забезпечення якості;
– академічної доброчесності та нульової толерантності до її порушень;
– відкритості, прозорості та публічності інформації.

Стратегічними цілями політики Університету щодо забезпечення якості є:

– забезпечення високої якості освітньої, наукової та інноваційної діяльності відповідно до запитів суспільства, ринку праці та державних стандартів;
– реалізація компетентнісного підходу та студентоцентрованого навчання;

– формування академічного середовища, заснованого на принципах доброчесності, взаємоповаги та партнерства;

– розвиток цифрового освітнього середовища Університету (платформа KSU24, KSUonline);

– інтеграція освітнього процесу з науковими дослідженнями та сучасними технологіями, зокрема безпечного та етичного використання штучного інтелекту;

– забезпечення конкурентоспроможності випускників Університету на національному та міжнародному ринках праці.

Організація внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті здійснюється на чотирьох рівнях:

– первинний рівень - здобувачі вищої освіти та органи студентського самоврядування;

– кафедральний рівень - гаранти освітніх програм, завідувачі кафедр, науково-педагогічні працівники (НПП);

– факультетський рівень - декани, науково-методичні ради та вчені ради факультетів, факультетські комісії з академічної доброчесності;

– університетський рівень - ректорат, відділ забезпечення якості освіти, навчальний відділ, науково-методичний відділ, відділ з питань інтелектуальної власності, наукова бібліотека, науково-методична рада та вчена рада Університету.

2. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: РОЗРОБКА, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ВЗАЄМОДІЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Планування освітньої діяльності в Університеті здійснюється на засадах студентоцентрованості, відповідності потребам ринку праці та системного забезпечення якості. Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (ОП) здійснюються згідно з вимогами законодавства, стандартів вищої освіти та нормативних актів університету.

2.1. Розробка, затвердження та моніторинг освітніх програм.

Порядок розробки, затвердження, системного моніторингу та перегляду освітніх програм (ОП) за участю проєктних груп, здобувачів освіти та зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, випускників) визначено «Положення про освітню програму в Херсонському державному університеті» згідно з вимогами законодавства та стандартів вищої освіти.

2.2. Взаємодія зі стейкхолдерами та ринком праці здійснюється шляхом залучення роботодавців до проектних груп ОП, рецензування навчальних планів, проведення занять та підсумкової атестації. Формування програмних результатів навчання і вибіркових дисциплін відбувається з урахуванням професійних стандартів та регіонального ринку праці, а оцінка задоволеності стейкхолдерів забезпечується через щорічні опитування та системний аналіз працевлаштування випускників.

3. СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ТА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Освітній процес в Університеті базується на засадах студентоцентризму, що передбачає забезпечення умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії, свободу вибору навчальних дисциплін, визнання результатів неформальної та інформальної освіти, а також всебічне сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

3.1. Формування індивідуальної освітньої траєкторії та реалізація права на вибір здобувачами вищої освіти гарантується шляхом вільного обрання навчальних дисциплін в обсязі, визначеному законодавством та навчальними планами.

Процедура формування переліку та безпосереднього вибору вибіркових освітніх компонентів здійснюється прозоро й автоматизовано через особистий кабінет здобувача на платформі KSU24 відповідно до «Положення про порядок і умови обрання вибіркових освітніх компонент, навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у ХДУ».

Обрані дисципліни є обов'язковими для вивчення та включаються до індивідуального навчального плану здобувача.

3.2. Визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

Університет забезпечує можливість визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, відповідно до затвердженого в Університеті «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти».

3.3. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти.

Університет сприяє участі здобувачів у програмах внутрішньої (в межах України) та міжнародної академічної мобільності (включаючи програми Erasmus+, двосторонні угоди з партнерами тощо).

Організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і загальний порядок організації різних програм академічної мобільності на території України і за кордоном регулюється "Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету".

4. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Система оцінювання в Університеті базується на принципах прозорості, об'єктивності, академічної доброчесності та довіри між усіма учасниками освітнього процесу. Вона спрямована на постійне моніторингове відстеження та забезпечення якості освітньої та науково-педагогічної діяльності шляхом поєднання вимірювання навчальних досягнень здобувачів, зворотного зв'язку через опитування та комплексного рейтингування викладачів.

4.1. Оцінювання здобувачів вищої освіти.

Процедури вхідного, поточного, підсумкового (семестрового), ректорського контролю та атестації здобувачів здійснюються прозоро й об'єктивно на основі чітких критеріїв, зазначених у силабусах, відповідно до «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» та «Положення Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/ освітньої компоненти».

4.2. Врахування опитувань здобувачів та їхньої залученості в освітньому процесі

Оцінювання якості викладання, освітніх програм і практик здійснюється шляхом проведення анонімних опитувань здобувачів на платформі KSU24 відповідно до «Порядку опитування здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті». Університет щорічно встановлює цільовий показник залученості здобувачів та проводить обов'язковий аналіз кореляції між їхньою активністю, оцінками якості викладання і фактичними результатами навчання.

Результати опитувань детально аналізуються на засіданнях робочих груп ОП, кафедр та вчених рад факультетів для вдосконалення змісту дисциплін, методів навчання і розподілу навантаження.

4.3. Оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП).

Комплексне оцінювання навчальної, науково-методичної, організаційної, міжнародної та експертної діяльності НПП здійснюється відповідно до «Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Херсонського державного університету».

5. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

В Університеті функціонує комплексна система забезпечення академічної доброчесності, спрямована на запобігання, виявлення та реагування на факти академічних порушень. Дія цієї системи є обов'язковою для всіх учасників освітнього процесу (здобувачів вищої освіти всіх рівнів, науково-педагогічних, наукових працівників та адміністративного персоналу) і реалізується через поєднання просвітницько-превентивних заходів, контролю якості та чітко регламентованих процедур притягнення до відповідальності.

5.1. Формування етосу академічної доброчесності та превентивні заходи.

Формування культури академічної доброчесності здійснюється відповідно до "Положення про академічну доброчесність Херсонського державного університету" та локальних нормативних актів Університету, "Кодексу академічної доброчесності здобувача вищої освіти херсонського державного університету", "Кодексу академічної доброчесності науково-педагогічного (наукового, педагогічного) працівника херсонського державного університету" через обов'язкове цифрове підписання їх користувачами на платформі KSU24, викладання спеціалізованих дисциплін з наукової етики та просвітницьку діяльність студентського самоврядування.

В Університеті забезпечується прозоре регулювання використання генеративного штучного інтелекту в освітньому та науковому процесах регламентується затвердженими "Загальними політиками використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті" й "Інституційним регламентом використання сервісів на основі штучного інтелекту в Херсонському державному університеті".

5.2. Виявлення та процедури перевірки на порушення академічної доброчесності.

Процедури запобігання та виявлення фактів порушення академічної недоброчесності здійснюються відповідно до "Положення про академічну доброчесність Херсонського державного університету", "Порядку перевірки академічних і наукових текстів на дотримання вимог академічної доброчесності в Херсонському державному університеті" шляхом обов'язкової автоматизованої перевірки всіх письмових праць спеціалізованим програмним забезпеченням.

Для забезпечення прозорості кваліфікаційні роботи та дисертаційні дослідження розміщуються у відкритому доступі в Інституційному репозитарії ХДУ, а розгляд повідомлень про виявлені порушення відбувається за чітко регламентованою інституційною процедурою, прописаною "Положенням про академічну доброчесність Херсонського державного університету".

5.3. Порядок розгляду порушень та притягнення до відповідальності.

Порядок подання та розгляду заяв (повідомлень) про порушення академічної доброчесності, процедура проведення внутрішнього (службового) розслідування і перевірки, а також порядок оскарження (апеляції) ухвалених рішень визначені "Положенням про академічну доброчесність Херсонського державного університету".

Процедура розгляду повідомлень та ухвалення рішень щодо позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня або вченого звання у разі підтвердження фактів

академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації регламентується "Порядком розгляду в Херсонському державному університеті повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено ступінь вищої освіти, науковий ступінь або присвоєно вчене звання".

6. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Формування висококваліфікованого та мотивованого кадрового складу науково-педагогічних працівників (НПП) є ключовою умовою забезпечення якості освітнього процесу в Університеті. Кадрова політика спирається на принципи меритократії, прозорості, безперервності професійного розвитку та академічної доброчесності.

6.1. Конкурсний відбір та призначення на посади.

Заміщення вакантних посад НПП здійснюється виключно на конкурсній основі відповідно до затверджених «Показників діяльності науково-педагогічного працівника ХДУ, який бере участь у конкурсі на заміщення вакантної посади».

Конкурсний відбір базується на комплексній оцінці професійних здобутків кандидатів (наявність наукового ступеня/вченого звання, рівень публікаційної активності у виданнях, що індексуються в базах Web of Science / Scopus, науково-педагогічний стаж, рівень володіння іноземними мовами та володіння сучасними цифровими інструментами викладання).

Прийняття рішень за результатами конкурсу здійснюється шляхом таємного голосування на засіданнях вчених рад факультетів/університету.

6.2. Безперервний професійний розвиток та підвищення кваліфікації.

Кожен науково-педагогічний працівник зобов'язаний проходити підвищення кваліфікації та/або стажування щонайменше один раз на 5 років із загальним обсягом не менше 6 кредитів ECTS (180 годин).

Підвищення кваліфікації може здійснюватися у формі стажування, участі у тренінгах, сертифікованих курсах, зимових/літніх школах за напрямами фахової майстерності, цифровізації освіти (зокрема роботи з платформою KSU24) та інклюзивного навчання.

Університет цілеспрямовано заохочує та сприяє участі НПП у міжнародних програмах академічної мобільності, закордонних стажуваннях, спільних науково-освітніх проєктах та програмах ERASMUS+.

6.3. Система стимулювання та мотивації викладачів.

Оцінка ефективності діяльності викладачів здійснюється на основі щорічного рейтингування за різними напрямами: науково-дослідницька, міжнародна, освітня, експертна діяльність

Стимулювання та мотивація науково-педагогічних працівників в Університеті здійснюється на основі «Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Херсонського державного університету» та «Положення про критерії преміювання науково-педагогічних працівників університету». Система передбачає прозору бальну оцінку діяльності викладача та наданням пріоритету під час конкурсного відбору й участі в програмах міжнародної мобільності.

7. РЕСУРСНЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА СЕРВІСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Ресурсне, інформаційне та сервісне забезпечення Університету орієнтоване на створення сучасного, високотехнологічного та безпечного освітнього середовища для всіх

учасників освітнього процесу. Воно поєднує розвиток сучасної цифрової інфраструктури, доступ до світових наукових ресурсів, а також дотримання принципів безбар'єрності й інклюзії.

7.1. Цифрова інфраструктура та інформаційні системи.

Основою ефективного управління якістю та цифротизації освітнього процесу є цифрові освітні платформи KSU24 та KSUonline, які забезпечують:

– автоматизований облік контингенту здобувачів, рух студентських кадрів та ведення цифрових журналів;

– проведення семестрових та тематичних опитувань здобувачів;

– прозорий доступ до навчально-методичних матеріалів, силабусів та робочих програм дисциплін й розкладу занять;

– функціонування внутрішнього електронного документообігу та цифрових сервісів підтримки здобувачів і працівників.

7.2. Бібліотечне та матеріально-технічне забезпечення.

Забезпечення здобувачів та НПП сучасною навчальною та науковою літературою здійснюється через Наукову бібліотеку ХДУ, Електронну бібліотеку та Інституційний репозитарій.

Університет забезпечує доступ до міжнародних наукометричних баз даних (Web of Science, Scopus тощо) та сучасного прикладного й антиплагіатного програмного забезпечення.

Створення безбар'єрного, інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування навчальних приміщень для осіб з особливими освітніми потребами.

8. РЕАГУВАННЯ НА ЗВЕРНЕННЯ, СКАРГИ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ

Університет забезпечує функціонування дієвої, прозорої та конфіденційної системи розгляду звернень і скарг учасників освітнього процесу, спрямованої на захист їхніх прав, дотримання етичних норм, запобігання дискримінації, конфлікту інтересів, будь-яким формам тиску чи сексуальних домагань, а також на об'єктивне вирішення конфліктних ситуацій.

8.1. Процедура та механізми подання та розгляду скарг.

Здобувачі вищої освіти та працівники Університету мають право подавати скарги, заяви чи пропозиції як у паперовій формі, так і в електронному вигляді через особисту корпоративну електронну пошту або через корпоративні чати на платформі KSU24, спеціальну форму зворотного зв’язку на вебсайті Університету або на пряму електронну адресу Університету, що регламентується “Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у Херсонському державному університеті”.

Університет гарантує неупереджений розгляд кожного звернення, збереження конфіденційності персональних даних заявника та недопущення будь-яких форм переслідування чи санкцій щодо здобувача або працівника, який звернувся за захистом своїх прав.

8.2. Інститут Студентського омбудсмана.

В Університеті функціонує інститут Студентського омбудсмана — незалежної уповноваженої особи з прав здобувачів вищої освіти, яка діє з метою захисту законних інтересів студентів, надання первинних консультацій та сприяння медіації (досудовому врегулюванню) конфліктних ситуацій між здобувачами та викладачами чи адміністрацією.

Діяльність Студентського омбудсмана регламентується “Положенням про уповноваженого з прав здобувачів освіти (студентського омбудсмана) Херсонського державного університету”.

У разі неможливості врегулювання конфлікту на рівні факультету або Студентського омбудсмана розгляд скарги передається до Комісії з питань академічної доброчесності Університету.

Розгляд скарг здійснюється у строки, визначені законодавством України та внутрішніми нормативними актами ХДУ. За результатами розгляду ухвалюється вмотивоване рішення, обов’язкове для виконання відповідними структурними підрозділами та посадовими особами.

9. ІНКЛЮЗИВНІСТЬ, ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ТА БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Університет створює безпечне, інклюзивне та безбар'єрне середовище, що гарантує захист життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та працівників, забезпечує рівний доступ до якісної освіти, а також надає кваліфіковану психологічну та соціальну підтримку всім учасникам освітнього процесу.

9.1. Соціально-психологічний супровід та підтримка у кризових ситуаціях.

В Університеті функціонує соціально-психологічна служба, яка надає безоплатну, конфіденційну психологічну та соціально-педагогічну допомогу здобувачам та працівникам (індивідуальні консультації, тренінги адаптації, групи підтримки).

Кризове реагування та ментальне здоров'я: реалізація програм підтримки ментального здоров'я, подолання стресу та психологічної травми, викликаних надзвичайними ситуаціями, воєнним станом або кризовими обставинами;

В Університеті здійснюється індивідуальний супровів здобувачів з особливими освітніми потребами (ООП), осіб з інвалідністю, сиріт, учасників бойових дій та їхніх дітей, включаючи адаптацію освітніх матеріалів, забезпечення фізичної й цифрової безбар'єрності.

9.2. Цивільний захист, охорона праці та фізична безпека.

В Університеті прописані алгоритми дій під час надзвичайних ситуацій, неухильне дотримання правил цивільного захисту, інструкцій з охорони праці та пожежної безпеки; обов'язкове призупинення очних занять чи підсумкових контрольних заходів під час сигналу «Повітряна тривога» або інших загроз із переходом учасників освітнього процесу до обладнаних укриттів.

Системно здійснюється підтримання захисних споруд цивільного захисту (укриттів) Університету у належному стані, забезпечення їх необхідними комунікаціями, медикаментами, безперебійним зв'язком та умовами для продовження освітньої чи організаційної діяльності.

Діяльність Університету направлена також на кібербезпеку та захист цифрового середовища, що надає забезпечення надійності, стійкості та захисту персональних даних у внутрішніх інформаційних системах (KSU24, KSUonline, репозитарій), захист від кібератак та збереження цифрових відомостей і журналів оцінювання.

10. ПУБЛІЧНІСТЬ, ПРОЗОРІСТЬ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Принцип відкритості та публічної звітності є основою розбудови довіри суспільства, здобувачів освіти та стейкхолдерів до Університету. ХДУ забезпечує вільний і безперешкодний доступ до інформації про свою діяльність, освітні програми, кадровий склад, ресурси та фінансово-господарський стан через офіційний вебсайт Університету та цифрові платформи.

10.1. Забезпечення відкритості на офіційному вебсайті.

Університет забезпечує відкритий доступ та оприлюднення на власному офіційному вебсайті всієї інформації й документів, визначених Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

10.2. Публічна звітність керівництва та комунікація.

Ректор Університету щороку виступає з публічним звітом про результати діяльності ХДУ за звітний період перед конференцією трудового колективу, органами студентського самоврядування та громадськістю з подальшим звіту на вебсайті.

Декани факультетів щороку звітують про стан освітньої, наукової та виховної роботи на засіданнях вчених рад факультетів/інститутів перед здобувачами та працівниками.

Університет проводить регулярні відкриті зустрічі керівництва зі здобувачами освіти, випускниками та роботодавцями для обговорення актуальних питань розвитку ХДУ та оперативного реагування на запити освітньої спільноти.

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Це Положення, зміни та доповнення до нього схвалює вчена рада Університету та вводить у дію ректор відповідним наказом.

11.2. Контроль за виконанням вимог цього Положення несуть посадові особи Університету відповідно до своїх функційних обов'язків.

Перший проректор Сергій ОМЕЛЬЧУК

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи Дар'я МАЛЬЧИКОВА

Керівниця відділу забезпечення якості освіти Тетяна ЧЕРКАШИНА

Керівниця навчального відділу Вікторія ЯЦЕНКО

Керівниця навчально-методичного відділу Тетяна КОРНІШЕВА

Голова Наукового товариства здобувачів, аспірантів, докторантів і молодих учених Анастасія ВОЛЯНЮК

ПОГОДЖЕНО

Начальник юридичного відділу Ірина НІКІТІНСЬКА

Уповноважений з антикорупційної

діяльності Олексій САКОВНІЧ